

Yttrande över revisionskontorets årsrapport för Stockholms stad och för kommunstyrelsen 2025

Begäran om yttrande från stadsrevisionen, revisorsgrupp 1
Svarstid den 21 augusti 2026

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som yttrande över stadsrevisionens rapport hänvisas till vad som sägs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Stadsrevisionen i Stockholms stad (revisionskontoret) har överlämnat två årsrapporter 2025 (RVK 2026/36) till kommunstyrelsen för yttrande, *Årsrapport Stockholms stad* samt *Årsrapport kommunstyrelsen*. I rapporterna sammanfattas revisionskontorets granskningar och bedömningar under det gångna året, av den kommunala koncernen respektive kommunstyrelsen. Revisionskontoret lämnar även slutsatser och rekommendationer.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret fokuserar i sitt yttrande på bedömningar och rekommendationer där revisionskontoret anser att åtgärder behöver vidtas.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Revisionens uppföljning av stadens och kommunstyrelsens arbete är såväl viktig som välkommen. Revisionens synpunkter hanteras återkommande inom ramen för stadens löpande utvecklingsarbete.

Ett exempel där den politiska majoriteten under denna mandatperiod förstärkt uppföljningen rör stadens investeringar. Från en situation där ytterst få av stadens investeringar genomfördes får nu såväl nämnder, ekonomiutskott som

koncernstyrelse regelbundna avstämmningar med möjlighet att initiera beslut utifrån dessa. Därtill utvecklas, som stadsledningskontoret redovisar, verktyg för att bättre kunna följa upp investeringsprojekt. Det är en omfattande del av stadens verksamhet och det är, som revisorerna påpekar, säkerligen ett område där det finns behov av ytterligare insatser. Det är därför angeläget att det arbete som nu pågår fullföljs och utvecklas. Det är också grundläggande för att kunna upprätthålla en stark kommunal ekonomi.

Standard and Poor's som också granskar stadens ekonomi har fortsatt att ge staden högsta möjliga kreditbetyg och har konstaterat att staden bedriver en sofistikerad finanspolitik med strikt budgetdisciplin. Det är därför glädjande att det kan kompletteras med att de finansiella målen uppnås. Det är viktigt eftersom staden står inför stora utmaningar framöver med behov av stora investeringar inte minst i infrastruktur och VA-nät.

Det är angeläget att staden har bättre uppföljning av investeringsprojekt och att verksamheterna håller sina budgetar. Lika viktigt är de insatser som den politiska majoriteten under innevarande mandatperiod gjort för att stärka finansieringen. Driftsbudgeten har stärkts med förstärkt finansiering. Uttaget från koncernen har minskat. Kostnader som tidigare togs på resultatet budgeteras och finansieras nu. Kostnader som tidigare belastade investeringsprojekt och sköts på framtiden finansieras nu direkt. Alla åtgärderna stärker stadens finansiering. Sedan är det precis som revisorerna påpekar - detta arbete kommer behöva fortsätta och intensifieras framåt för att begränsa stadens skuldtutveckling.

Jag delar också stadsledningskontorets bedömning att stadens mål för skolan är högt ställda och utfallen höga, i jämförelse med riket, även om de under år 2025 inte nås fullt ut. Ser man sedan på de rapporter som kommit för resultaten för år 2026 stärks bilden än mer av att stadens verksamheter levererar en bra verksamhet med goda resultat.

På samma sätt är det med socialtjänstens utvecklingsarbete. I en mycket svår tid när det gäller sociala problem, utsatthet och ökande kriminalitet har socialtjänsten spelat en mycket stor roll i att vända utvecklingen. Kommunfullmäktige har under en rad år stärkt förutsättningarna med en ökad budget men det är ytterst det arbete som görs i mötet med den enskilde individen och familjen som skillnad görs och vår bedömning är att socialtjänsten levererar starkt på de behov som finns i vår stad.

Jag instämmer medrevisorernas konstaterande att det finns mål där staden bara har begränsad rådighet och att det påverkar måluppfyllelsen. Flera områden där revisorerna framför synpunkter handlar om frågor där fullmäktige har höga ambitioner – för exempelvis bostadsbyggande och för omställningen till ett mer hållbart samhälle med minskade klimatutsläpp. Det är samtidigt områden där regeringen nationellt fört en politik som inneburit ett historiskt misslyckande med ökande utsläpp och kollapsat bostadsbyggande som resultat, vilket kraftigt påverkat stadens möjligheter att uppnå målen. Kommunfullmäktige ställs då inför det ibland svåra valet om att kortsiktigt sänka ambitionerna för de långsiktiga målen eller att

bibehålla mål som på kort sikt blir allt svårare att nå på grund av yttre omständigheter. Om riksdagsvalet i höst resulterar i en regering med ambitioner för klimat och bostadsbyggande kommer den konfliktytan minska och måluppfyllelsen öka.

Slutligen. Det är välkommet att revisionen uppmärksammar behovet av insatser mot välfärdsbrottslighet och det arbete som görs, och som behöver utvecklas ytterligare, för att stärka uppföljningen av upphandlad verksamhet. Inom flera verksamhetsområden har sådana insatser redan inletts men här kvarstår mer att göra. Ytterligare en viktig insats staden gör för att begränsa välfärdsbrottslighet är att återta fler verksamheter i egen regi.

I övrigt instämmer jag i stadsledningskontorets bedömningar.

Stockholm den 12 augusti 2026

Karin Wanngård

Bilagor

1. Remiss - Årsrapport Kommunstyrelsen 2025, dnr KS 2026/516-1.1
2. Remiss- Årsrapport Stockholms stad 2025, dnr KS 2026/516-1.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarrådet Gulan Avci (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Att föredragande borgarrådets förslag till beslut delvis antas.
2. Att därutöver följande anförs.
3. Att paragrafen justeras omedelbart.

Revisionskontorets årsrapport ger en betydligt mindre ljus bild av Stockholm än den bild som det föredragande borgarrådet förmedlar i sitt yttrande. Revisionskontorets samlade bedömning är att stadens verksamhet endast delvis har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Kommunfullmäktiges mål uppnås inte fullt ut, trots att kommunstyrelsen bedömer samtliga tre inriktningsmål som uppnådda.

Revisionens uppgift är att granska stadens verksamhet och resultat under 2025. Brister under det granskade året kan inte förklaras bort med preliminära uppgifter från 2026, allmänna hänvisningar till yttre omständigheter eller jämförelser som döljer utvecklingen i Stockholm. Den relevanta frågan är om staden når sina egna mål och om verksamheten blir bättre eller sämre.

Kunskap

Kunskapsresultaten i grundskolan når inte stadens mål. Andelen elever i årskurs 9 med godkända betyg i alla ämnen uppgår till 78,9 procent, mot målet 82 procent. Revisionskontoret bedömer att grundskolan endast delvis har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Samtidigt ligger kostnaden för grundskolan över både rikets genomsnitt och den beräknade referenskostnaden.

Inte heller i förskolan går utvecklingen entydigt åt rätt håll. Barngrupperna har ökat från i genomsnitt 15,4 till 15,6 barn, trots kommunfullmäktiges mål om att de ska minska. Andelen legitimerade förskollärare står still på 36,9 procent och är omkring tio procentenheter lägre än i riket.

Stockholm ska ha högre ambitioner än att vara bättre än ett riksgenomsnitt. En stad med Stockholms resurser ska förbättra sina egna resultat och nå de mål som kommunfullmäktige har beslutat om.

Trygghet

Det är positivt att den upplevda tryggheten sammantaget har ökat. Bakom genomsnittet döljer sig dock en mycket stor trygghetsklyfta. I Norra innerstaden uppger 94 procent att de känner sig trygga i sitt stadsdelsområde. I Skärholmen är motsvarande andel endast 52 procent. Ett Stockholm som håller samman kan inte acceptera att tryggheten är så ojämnt fördelad.

En fungerande socialtjänst är en grundläggande del av det förebyggande trygghetsarbetet. Här står föredragande borgarrådets påstående att socialtjänsten ”levererar starkt” i tydlig kontrast till revisionens slutsatser. Revisionskontoret bedömer att socialtjänsten endast delvis har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt och konstaterar att flera stadsdelsnämnder har svårt att uppfylla både lagstiftningens krav och kommunfullmäktiges ambitioner.

Väntetiderna för att placera barn och unga i familjehem överskrider vida lagens tidsgräns. Kontroller av familjehemsföräldrar genomförs inte systematiskt och det finns brister i dokumentationen. Drygt en tredjedel av utredningarna om barn och unga har inte slutförts inom den lagstadgade tiden. Detta är konkreta brister som kräver konkreta åtgärder.

Tillväxt

Stockholms tillväxt förutsätter att det går att bygga och utveckla staden. Ändå är avvikelserna från bostadsmålen mycket stora. Antalet bostäder i godkända eller antagna detaljplaner minskade från 3 970 till 2 174. Endast 2 268 bostäder nådde genomförandebeslut, mot målet 6 000. Antalet markanvisade bostäder till de allmännyttiga bostadsbolagen minskade från 1 841 till 772, mot målet 2 000.

De kommunala bostadsbolagen ska påbörja minst 3 500 bostäder under mandatperioden. Hittills har endast 724 påbörjats. Revisionskontoret konstaterar att målet inte kommer att nås.

Höga byggkostnader och ett svårt marknadsläge påverkar självklart bostadsbyggandet. Men det befriar inte den politiska majoriteten från ansvaret för stadens egna mål, prioriteringar och processer. När resultaten försämras krävs förändringar som förbättrar genomförbarheten, kortar processerna och skapar bättre förutsättningar för investeringar och byggande.

Styrning och uppföljning

Revisionen pekar på återkommande brister i stadens styrning och kontroll. Investeringsredovisningen ger inte en tillräckligt tydlig och samlad bild av stadens omfattande investeringsverksamhet. Avtalsuppföljningen behöver stärkas och flera nämnder och bolag behöver utveckla sina systematiska kontroller och sin dokumentation.

Kommunstyrelsens egen ärendeberedning uppvisar också brister. Handlingar saknades i tre av tio granskade ärenden och revisionen varnar för att sambehandling av skilda frågor kan försvåra insyn och laglighetsprövning. Delegationsordningen behöver dessutom förtydligas för att säkerställa att beslut fattas på rätt nivå.

Arbetet mot välfärdsbrottslighet kräver effektiv kontroll av bidrag, avtal och utförare. Att återta verksamheter i egen regi är inte i sig en garanti mot fel och oegentligheter och kan inte ersätta en fungerande uppföljning.

Stockholm behöver en politisk ledning som öppet redovisar problemen, tar revisionens slutsatser på allvar och förändrar det som inte fungerar. Revisionens kritik ska inte mötas med politisk skönmålning, utan med konkreta åtgärder för bättre kunskapsresultat, ökad trygghet och starkare tillväxt.

Kommunstyrelsen

Reservation av Gulan Avci (L) som är likalydande med Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

I årsrapport för Stockholms stad 2025 redogör revisionskontoret för sin granskning och samlade bedömning av den kommunala koncernen med fokus på staden samt granskning av årsredovisning och räkenskaper. Rapporten utgör underlag för revisorernas revisionsberättelse med bedömningar och uttalanden om ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och nämnderna. För samtliga nämnder och bolag finns specifika årsrapporter med tillhörande bedömningar. I årsrapport för kommunstyrelsen 2025 sammanfattas årets granskning av kommunstyrelsen.

Revisionskontorets samlade bedömning

Årsrapport Stockholms stad

Revisionskontorets samlade bedömning är att:

Stadens verksamhet delvis bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Den intern kontrollen i kommunkoncernens verksamhet i huvudsak är tillräcklig.

Stadens årsredovisning 2025, i allt väsentligt, upprättats i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning samt i huvudsak följer god redovisningssed. Årsredovisningen ger en i huvudsak rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Årsrapport kommunstyrelsen

Revisionskontorets samlade bedömning är att:

Kommunstyrelsen i huvudsak har skött den verksamhet som bedrivs genom stadsledningskontoret på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Kommunstyrelsen i huvudsak har haft tillräcklig uppsikt över den kommunala koncernen. Förbättringsområden finns, bland annat avseende nämndernas investeringsredovisning.

Kommunstyrelsens styrning och interna kontroll, avseende den verksamhet som bedrivs genom stadsledningskontoret, i huvudsak har varit tillräcklig.

Bedömning avseende den kommunala koncernen

Nedan beskrivs revisionskontorets bedömning närmare med fokus på de områden revisionskontoret bedömer behöver utvecklas.

Ändamålsenlig verksamhet

Pedagogisk verksamhet

Revisionskontoret bedömer att förskoleverksamheten och gymnasieskolan i huvudsak skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Revisionskontoret bedömer för grundskolan att verksamheten delvis bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Kommunfullmäktiges kunskapsmål nås inte fullt ut, även om kunskapsresultaten är höga i jämförelse med riket och utifrån Stockholms socioekonomiska struktur. Grundskoleverksamheten bedrivs till en högre kostnad än riket i genomsnitt. Till del förklaras skillnaden av politiska ambitioner. Det är dock angeläget att det strategiska arbetet för att anpassa verksamheten till demografiska förändringar fortsätter att utvecklas.

Socialtjänst

Revisionskontoret bedömer att verksamhetsområdet socialtjänst delvis bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Revisionskontorets granskning visar att flera av stadsdelsnämnderna har svårt att svara upp mot krav i lagstiftning samt kommunfullmäktiges ambitioner inom området. Brister finns, framförallt inom individ- och familjeomsorg, där bland annat handläggningstider är allt för långa.

Inom äldreomsorgen uppnås endast målvärdet för en av de indikatorer som finns för att mäta måloppfyllelse. I likhet med tidigare år anser revisionskontoret att kommunstyrelsen behöver se över nyckeltal för att mäta kvalitet som ett komplement till brukarundersökningar och kvalitetsobservationer.

Samhälle

Revisionskontoret bedömer att det samhällsutvecklande arbetet delvis har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Detta eftersom det finns stora avvikelser från kommunfullmäktiges målsättning avseende bostäder samt området klimat och miljö. Arbetet för att möta upp nya krav gällande säkerhet och beredskap har påbörjats. Medborgarundersökningen visar att invånarna i större utsträckning än förra året anser att det är tryggt i den stadsdel där de bor. Däremot är variationen mellan stadsdelsnämndsområdena fortfarande stor.

Revisionskontoret lyfter även att de har följt upp att bostads- och fastighetsbolagen tar ansvar för sitt bestånd av skyddsrum. Det pågår ett arbete med att inventera och rusta upp skyddsrummen där bolagen har kommit olika långt. För specialskyddsrummen är åtgärderna i vissa fall tekniskt komplicerade och kan innebära att befintlig verksamhet behöver evakueras. Revisionskontoret konstaterar att det saknas en tydlig plan för hur driftorganisationen ska se ut i händelse av höjd beredskap.

Ekonomi

Revisionskontoret bedömer att stadens verksamhet i huvudsak har bedrivits från ekonomisk synpunkt på ett tillfredsställande sätt. Resultatet som redovisas i årsredovisningen är förenligt med de mål som kommunfullmäktige beslutat om för att uppnå god ekonomisk hushållning.

Stockholms stad uppnår balanskravsresultatet för 2025. Av de fem finansiella mål som kommunfullmäktige beslutat om uppnås alla utom nämndernas prognossäkerhet. Soliditeten har under de senaste tre åren legat stabilt runt 35 procent (staden), vilket är i nivå med genomsnittet för riket.

Verksamheten, exklusive investeringsverksamheten, har i huvudsak genomförts enligt plan. För socialtjänst och pedagogisk verksamhet står verksamhetens kostnader i huvudsak i rimlig proportion till de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige tilldelat och de målsättningar som finns för området. För områdena klimat och miljö finns väsentliga avvikelser från kommunfullmäktiges mål. För flera mål är verksamhetens rådighet begränsad.

Även när det gäller bostäder finns väsentliga avvikelser från kommunfullmäktiges mål. Exploateringsnämnden och bostadsbolagen har bedömt att det inte är möjligt att exploatera mark och bygga bostäder till en rimlig kostnad. Det betyder att det finns en målkonflikt mellan att bygga bostäder och att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi. Det arbete som den kommunala koncernen genomfört för att säkerställa lönsamhet i projekt och för att i tidigt skede identifiera icke lönsamma projekt är en viktig del i ekonomistyrningen för att upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Till följd av att investeringsverksamheten är omfattande, räcker inte årets överskott för staden eller för den kommunala koncernen för att finansiera investeringsverksamheten. Stadens investeringar finansieras till 92 procent med egna medel och bolagskoncernens till 60 procent. Detta trots att årets budgeterade investeringsramar inte förbrukats till fullo. Revisionskontorets bedömning är att egenfinansieringsgraden behöver öka.

Verksamheten behöver över tid ge ett tillräckligt överskott för att kostnader inte ska vältras över på kommande generationer. Vad som är tillräckligt överskott är en bedömning av kommunens framtida utveckling, med hänsyn till demografi och ekonomi. Stadsrevisionen granskade 2024 kommunstyrelsens styrning för att upprätthålla god ekonomisk hushållning. Bedömningen var att kommunstyrelsen behöver utveckla och stärka ekonomistyrningen för att säkerställa att god ekonomisk hushållning fortsätter att upprätthållas för kommande generationer mot bakgrund av den omfattande investeringsverksamheten. Kommunstyrelsen rekommenderades bland annat att se över de finansiella målen för att stärka den långsiktiga ekonomistyrningen och för att målen i högre utsträckning ska omfatta bolagskoncernen. De finansiella målen har inte förändrats sedan granskningen.

Intern kontroll

Revisionskontorets samlade bedömning är att den interna kontrollen i kommunkoncernens verksamhet i huvudsak är tillräcklig.

Även om den interna kontrollen som helhet bedöms vara tillräcklig är intern kontroll ett utvecklingsområde för flera nämnder och bolag.

Årsredovisning och räkenskaper

Revisionskontoret bedömer att stadens årsredovisning 2025, i allt väsentligt, upprättats i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning samt i huvudsak följer god redovisningssed. Årsredovisningen ger en i huvudsak rättvisande bild av årets resultat och ställning. De avvikelser som noterats i granskningen bedöms inte ha en väsentlig påverkan på stadens eller den kommunala koncernens finansiella ställning.

Revisionskontoret påpekar att det i granskningsarbetet har varit svårt att få en tydlig, transparent och samlad bild av investeringsverksamheten. Synpunkten lyfts även under revisionskontorets granskning av kommunstyrelsen och utvecklas samt besvaras av stadsledningskontoret nedan under avsnitten avseende kommunstyrelsen. Revisionskontoret lyfter även att granskningen visar att staden inte fullt ut följer rekommendationen avseende leasing från Rådet för kommunal redovisning (RKR). RKR anger att hyresavtal ska klassas som finansiella om leasingperioden omfattar större delen av leasingobjektets ekonomiska livslängd, även om äganderätten inte övergår till den som hyr objektet. I staden redovisas alla avtal som operationella leasingavtal.

Bedömning avseende kommunstyrelsen

Nedan beskrivs revisionskontorets bedömning närmare med fokus på de områden revisionskontoret bedömer behöver utvecklas.

Verksamhet och ekonomi

Revisionskontoret bedömer att kommunstyrelsen i huvudsak skött den verksamhet som bedrivs genom stadsledningskontoret på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Intern kontroll

Revisionskontoret bedömer att kommunstyrelsen i huvudsak haft tillräcklig uppsikt över den kommunala koncernen. Förbättringsområden finns, bland annat avseende nämndernas investeringsredovisning och följsamhet till kommunfullmäktiges regler för ekonomisk förvaltning. Kommunstyrelsens styrning och interna kontroll, avseende den verksamhet som bedrivs genom stadsledningskontoret, har i huvudsak varit tillräcklig. Revisionskontoret har granskat ett antal områden under året och lämnat rekommendationer utifrån detta. Revisionskontorets rekommendationer beskrivs nedan samt ett urval av granskningarna.

Styrning och samordning

Revisionskontoret konstaterar att kommunstyrelsens uppsiktsplikt till stor del utförs genom den periodiska rapporteringen av verksamhet och ekonomi samt via stadens integrerade styrmodell, ILS.

Revisionskontoret skriver att som ett led i uppsiktsplikten följs, enligt uppgift, stadens större investeringsprojekt löpande. Kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott uppges regelbundet få muntlig information om framdriften för projekten.

Koncernstyrelsen får motsvarande information avseende bolagskoncernen. Revisionskontoret anser dock att rapportering och analys av investeringsverksamheten behöver utvecklas.

Revisionskontoret har i flera granskningar under senare år noterat att flera nämnder och bolag behöver stärka följsamheten till stadens regelverk gällande upphandling. Även uppföljningen för att säkerställa att leverantörer utför sina uppdrag till de priser och den kvalitet som avtalats bör bli mer omfattande. Detta är också viktigt för att motverka oegentligheter och välfärdsbrott. Ett annat område där nämnderna behöver stärka följsamheten till kommunfullmäktiges styrning är uppföljning och kontroll av föreningsbidrag och kulturstöd.

Ärendeberedning och beslutsfattande

En uppföljande granskning av kommunstyrelsens ärendeberedning och beslutsfattande har genomförts. I en tidigare granskning från 2021 identifierades brister. Årets granskning visar att det skett ett utvecklingsarbete, men att avvikelser återstår att åtgärda.

Revisionskontoret noterar att ett arbete med att minska antalet ärenden som sambehandlas har bedrivits sedan föregående granskning. Enligt kommunallagens krav på beredning, tydligt beslutsunderlag och ordnade beslutsformer, samt principerna om öppenhet, rättssäkerhet och saklighet, bör sambehandling undvikas om det inte finns ett tydligt syfte för att behandla ärendena tillsammans. Sambehandling riskerar att försvåra insyn, försvaga beslutsunderlaget och försvåra möjligheten att laglighetspröva beslut, skriver revisionskontoret.

Revisionskontoret noterar att det av stadsledningskontorets delegationsordning framgår att flertalet ärenden ska betraktas som verkställighet och av den anledningen inte ska återrapporteras till kommunstyrelsen. Enligt förarbeten till kommunallagen framgår att rent förberedande åtgärder eller rent verkställande åtgärder där det saknas utrymme för självständiga bedömningar inte är beslut i kommunallagens mening. Enligt en bokstavstolkning är det således få åtgärder som omfattas av verkställighetsbegreppet. Det finns risker med att betrakta åtgärder som verkställighet om det inte finns hänvisning till riktlinjer, handböcker eller liknande som tydligt styr vilka överväganden tjänstepersoner ska göra vid verkställigheten. I avsaknad av sådana styrande dokument blir det svårt att hävda att det är rent förberedande åtgärder eller att det saknas möjlighet för tjänstepersoner att göra självständiga bedömningar. Risker i förlängningen är att beslut felaktigt fattas av tjänstepersoner, vilket kan få som konsekvens att besluten blir ogiltiga.

Vidare lyfter revisionskontoret den reservering av medel för kompetensutveckling och sociala investeringar, som föreslås i årsredovisningsärendet 2025. Reserveringen finansieras genom årets förändring av eget kapital. Revisionskontoret framhåller att en redovisningsmässig reservering av detta slag är enligt god redovisningssed inte möjlig inom eget kapital.

Kommunstyrelsen rekommenderas att:

- Fortsätta att se över formerna för sambehandling av ärenden i syfte att säkerställa att beslut som rör skilda frågor så långt som möjligt redovisas separat.
- Säkerställa att beslutsunderlag efterlever regleringen i styrande och stödjande dokument.
- Tydliggöra definitionen av verkställighet och hänvisa i delegationsordningen till relevanta styrdokument som sätter ramar för verkställighet för respektive åtgärd.
- Säkerställa att beslut fattade på delegation anmäls till kommunstyrelsen inom angiven tidsram.

Årsredovisning och räkenskaper

Årets granskning visar att räkenskaperna i huvudsak har upprättats i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Kommunstyrelsen ansvarar för att stadens huvudbokslut sammanställs och för att ta fram en årsredovisning. Revisionskontoret granskar årligen nämndernas interna kontroll i processer som påverkar de finansiella rapporterna. Årets granskningar har bland annat omfattat investeringsredovisning, löner, betalkort (First Card), inventarier och maskiner samt köp och avgifter inom äldreomsorgen. Iakttagelser i granskningarna visar på att nämnderna inte efterlever redovisningsregler, kommunfullmäktiges regler för ekonomisk förvaltning samt tillämpningsanvisningarna fullt ut. Det är därför viktigt att kommunstyrelsen stärker uppsikten över nämndernas följsamhet till regelverket.

I kommunstyrelsens reglemente anges att kommunstyrelsen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning. I likhet med tidigare år konstaterar revisionskontoret att nämndernas investeringsredovisning inte fullt ut efterlever gällande redovisningsregler. Eftersom investeringsverksamheten är av stor betydelse för staden anser revisionskontoret att uppsikten och kontrollen av nämndernas investeringsredovisning behöver stärkas.

I granskningsarbetet har det även varit svårt att få en tydlig, transparent och samlad bild av investeringsverksamheten. Mot bakgrund av att investeringsverksamheten representerar väsentliga värden i stadens balansräkning anser revisionskontoret att det är viktigt att rapporteringen förbättras. Detta för att såväl nämnderna som kommunstyrelsen ska få en tydlig bild som underlag för kommande beslut.

Kommunstyrelsen rekommenderas att:

Utveckla anvisningar för nämndernas rapportering av investeringar för att möjliggöra en tydlig och samlad bild av investeringsverksamheten.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 juli 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Årsrapport Stockholms stad

Samlad bedömning

Revisionskontorets bedömning: Revisionskontoret bedömer att stadens verksamhet delvis har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Stadsledningskontorets svar: Stadsledningskontoret delar inte bedömningen att verksamheten delvis har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt.

Stadsledningskontorets bedömning är att samtliga inriktningsmål uppnås. Stadsledningskontoret hävdar att verksamheten har bedrivits ändamålsenligt under året även om samtliga verksamhetsområdesmål inte uppfylls helt. Kommunfullmäktige har högt ställda mål och inom flera områden har staden begränsad rådighet. Sammantaget bedrivs arbetet ändamålsenligt och verksamheten utvecklas mot uppställda mål.

Pedagogisk verksamhet

Revisionskontorets bedömning: Revisionskontoret bedömer att grundskoleverksamheten delvis bedrivits på ett ändamålsenligt sätt och noterar att kunskapsresultaten är höga i jämförelse med riket och utifrån Stockholms socioekonomiska struktur.

Stadsledningskontorets svar: Stadsledningskontoret delar inte bedömningen. Stadens mål är högt ställda och utfallen höga, i jämförelse med riket, men de nås inte fullt ut. Med högt ställda mål och utfall som överträffar kunskapsresultaten i skolan (i genomsnitt) i jämförelse med riket gör stadsledningskontoret bedömningen att verksamheten har bedrivits ändamålsenligt och konstaterar att arbetet för att bibehålla och nå ännu bättre resultat samt för att minska skillnader i resultat mellan skolor fortsätter.

Socialtjänst

Revisionskontorets bedömning: Revisionskontoret bedömer att verksamhetsområdet socialtjänst delvis bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Revisionskontorets granskning visar att handläggningstider inom individ- och familjeomsorg är långa och anser vidare att kommunstyrelsen inom äldreomsorgen

behöver se över nyckeltal för att mäta kvalitet som ett komplement till brukarundersökningar och kvalitetsobservationer.

Stadsledningskontorets svar: Stadsledningskontoret har delvis förståelse för revisionskontorets uppfattning men delar ändå inte bedömningen att socialtjänstens arbete delvis bedrivits på ett ändamålsenligt sätt.

Stadsledningskontoret delar synen att handläggningstiderna är långa men vill lyfta det pågående arbetet med omställning till den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft 2025. Omställningen innebär att socialtjänsten ska utöka tillgängligheten och ge insatser utan behovsbedömning. Med ett starkare fokus på tillgänglighet, förebyggande perspektiv, kunskapsbaserade insatser samt utvidgade möjligheter att ge insatser utan föregående individuell behovsprövning och beslut, ökar socialtjänstens möjlighet att agera i ett tidigare skede, innan problem vuxit sig stora.

Stadsledningskontoret arbetar löpande med att utveckla analys och målbedömning samt indikatorer och nyckeltal för uppföljning, inom såväl äldreomsorgen som övriga verksamhetsområden. Målbedömningen grundar sig på analys av kvantitativa och kvalitativa underlag och utfall, bland annat kommunfullmäktiges indikatorer, nämndernas arbete för att bidra till kommunfullmäktiges ambitioner samt nämndernas bedömningar. Stadsledningskontoret vill understryka att fler eller andra indikatorer och nyckeltal inte nödvändigtvis är svaret på hur kvaliteten inom äldreomsorgen bäst följs upp. Indikatorer och nyckeltal som säger något om verksamhetens riktning och utveckling är till stöd för bedömning av måluppfyllelse men behöver kompletteras med professionens observationer och bedömningar.

Samhälle

Revisionskontorets bedömning: Revisionskontoret bedömer att det samhällsutvecklande arbetet delvis har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Detta eftersom det finns stora avvikelser från kommunfullmäktiges målsättning avseende bostäder samt området klimat och miljö. Revisionskontoret konstaterar att arbetet för att möta upp nya krav gällande säkerhet och beredskap har påbörjats och lyfter att det för specialskyddsrummen saknas en tydlig plan för hur driftorganisationen ska se ut i händelse av höjd beredskap.

Stadsledningskontorets svar: Stadsledningskontoret har delvis förståelse för revisionskontorets uppfattning men delar ändå inte bedömningen att det samhällsutvecklande arbetet delvis har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt.

Stadens bostadsmål och mål inom klimat- och miljö är högst ställda och utvecklingen inom dessa områden är i hög grad beroende av faktorer utanför stadens rådighet, till exempel av konjunkturen och rikspolitiken. Stadsledningskontoret vill lyfta stadens aktiva arbete för framdrift av planer och projekt och beroendet av andra aktörers beslut och ställningstaganden i processen. Stadsledningskontoret vill även lyfta det strukturerade och ambitiösa arbete stadens nämnder och bolag bedriver utifrån stadens miljöprogram och handlingsplaner för att minska stadens påverkan på klimat

och miljö, och kan konstatera att nämnder och bolag i huvudsak har genomfört planerade aktiviteter.

Stadsledningskontoret vill framhålla att när det gäller plan för driftorganisation för specialskyddsrum saknas i dag planeringsförutsättningar. Arbetet är beroende av förändringar i regelverk kring exempelvis bemanning (civilplikt) samt hur kostnader ska fördelas mellan stat och kommun.

Ekonomi

Revisionskontorets bedömning: Revisionskontoret bedömer att stadens verksamhet i huvudsak har bedrivits från ekonomisk synpunkt på ett tillfredsställande sätt.

Revisionskontoret lyfter dock att de bedömer att egenfinansieringsgraden behöver öka. De lyfter även att de i en tidigare granskning har rekommenderat kommunstyrelsen att se över de finansiella målen för att stärka den långsiktiga ekonomistyrningen och att målen inte har ändrats sedan dess.

Stadsledningskontorets svar: Stadsledningskontoret bedömer att egenfinansieringsgraden behöver stärkas långsiktigt för att upprätthålla en finansiell stabilitet. Ett kommunövergripande utredningsarbete pågår, enligt budgetuppdrag, avseende hur stadens organisation kan möta behovet av en hög egenfinansieringsgrad samtidigt som prioriterade investeringar genomförs.

De finansiella målen ses över årligen samordnat med budgetarbetet inför nästkommande år.

Årsredovisning och räkenskaper

Revisionskontorets bedömning: Revisionskontoret bedömer att stadens årsredovisning 2025, i allt väsentligt, upprättats i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning samt i huvudsak följer god redovisningssed. Revisionskontorets lyfter dock att staden inte fullt ut följer RKR:s rekommendation avseende leasing.

Stadsledningskontorets svar: Stadsledningskontoret har bedömt att den nyttjandeperiod som är fastslagen och garanterad enbart är för den tid som leasingavtalet gäller. Inga leasingavtal har vid avtalstecknande bedömts omfatta större delen leasingobjektets ekonomiska livslängd. Stadsledningskontoret gör bedömningen att leasingavtal hanteras korrekt i årsredovisningen 2025.

Årsrapport kommunstyrelsen

Intern kontroll

Revisionskontorets rekommenderar kommunstyrelsen att:

- Fortsätta att se över formerna för sambehandling av ärenden i syfte att säkerställa att beslut som rör skilda frågor så långt som möjligt redovisas separat.
- Säkerställa att beslutsunderlag efterlever regleringen i styrande och stödjande dokument.

- Tydliggöra definitionen av verkställighet och hänvisa i delegationsordningen till relevanta styrdokument som sätter ramar för verkställighet för respektive åtgärd.
- Säkerställa att beslut fattade på delegation anmäls till kommunstyrelsen inom angiven tidsram.
- Utveckla anvisningar för nämndernas rapportering av investeringar för att möjliggöra en tydlig och samlad bild av investeringsverksamheten.

Revisionskontoret lyfter även att de anser att rapportering och analys av investeringsverksamheten behöver utvecklas och att uppsikten och kontrollen av nämndernas investeringsredovisning behöver stärkas. De lyfter att de i granskningar av nämndernas interna kontroll iakttagit att det finns brister i nämndernas efterlevnad av redovisningsregler, styrdokument och tillämpningsanvisningar.

Revisionskontoret kommenterar även att de i granskningar under senare år noterat att flera nämnder och bolag behöver stärka följsamheten till stadens regelverk gällande upphandling.

Stadsledningskontorets svar: Stadsledningskontoret konstaterar att det finns behov av att även fortsättningsvis sambehandla vissa ärenden inom ramen för kommunallagens krav och arbetar för att säkerställa att beslut som rör skilda frågor så långt som möjligt redovisas separat.

Delegationsordningen för stadsledningskontoret, rotlar och partikanslier uppdateras löpande som ett led i det kontinuerliga förbättringsarbetet. Exempelvis uppdateras hänvisningar och förtydliganden för att minska risken för feltolkningar. Vägledande i arbetet är att delegationsordningen ska vara aktuell och korrekt samt tydlig och användarvänlig för chefer och medarbetare.

I delegationsordningen återfinns, utöver ärenden och ärendegrupper som avser beslut, även punkter som ska betraktas som verkställighet och som av den anledningen inte anmäls till kommunstyrelsen. Dessa förtydligar stadsledningskontorets ansvar och organisation och ger ofta chefer och medarbetare en överblick över närliggande uppgifter, och hur de ska hanteras.

Stadsledningskontoret avser att uppdatera delegationsordningen under året och i samband med det komplettera med hänvisningar till styrdokument i form av riktlinjer med mera utifrån behov.

KF/KS kansli tar fram statistik över anmälda delegationsbeslut för att därigenom utröna kännedom om anmälan av delegationsbeslut. Vidare arbetar KF/KS kansli med att ta fram nya mallar för att underlätta anmälan av delegationsbeslut.

Stadsledningskontoret ser i likhet med revisionskontoret behov av en tydlig och samlad bild av investeringsverksamheten. I syfte att stärka rapportering och analys inom området bedrivs ett brett utvecklingsarbete.

För att stärka regelefterlevnaden avseende investeringsredovisning pågår sedan en tid ett fördjupat utvecklingsarbete i samarbete med berörda nämnder. För förbättrad rapportering och analys utvecklas även Hypergene, stadens system för budget och prognos, som bland annat kan bidra till en tydlig, transparent och samlad bild av investeringsverksamheten. I stadsledningskontorets uppsiktsplikt ingår bland annat att följa upp mål, resultat och prognoser, identifiera avvikelser, föra dialog med nämnder och bolag och föreslå åtgärder. Stadsledningskontoret arbetar fortlöpande för en effektiv uppsiktsplikt som ger tillräckliga underlag för att säkerställa denna och bidra till god ekonomisk hushållning.

Stadsledningskontoret anser att det är av yttersta vikt att nämnderna efterlever redovisningsregler, kommunfullmäktiges regler för ekonomisk förvaltning och tillämpningsanvisningarna full ut. Stadsledningskontoret vill även lyfta att de investeringstunga nämnderna har utvecklat sitt arbetssätt de senaste åren.

SLK instämmer i att det finns förbättringsområden inom avtalsuppföljning som är centralt för att motverka välfärdsbrott. Stadsledningskontoret bedriver ett kontinuerligt utvecklingsarbete inom området.